ਕੇ. ਕੁਮਾਰਾ ਗੁਪਤਾ

ਬਨਾਮ

ਸ੍ਰੀ ਮਾਰਕੇਂਡੇਯ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਓਮਕਾਰੇਸਵਰ ਸਵਾਮੀ

ਮੰਦਰ ਅਤੇ ਹੋਰ

(2022 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 791-792)

ਫਰਵਰੀ 18, 2022

[ਐਮ. ਆਰ. ਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਬੀ. ਵੀ. ਨਾਗਰਥਨਾ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਨਿਲਾਮੀ: ਮੰਦਰ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ 26.09.1998 ਨੂੰ ਐਂਡੋਮੈਂਟਸ ਐਕਟ 1987 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਿਲਾਮੀ – ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਬੋਲੀ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲਾ ਸੀ – ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀ – ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ 1998 ਵਿੱਚ ਨਿਰਵਾਹ ਕੀਤਾ ਗਿਆ – ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਤੇ, ਇੱਕ ਜੇ.ਕੇ. ਵੱਲੋਂ 1998 ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਅਤੇ ਇੱਕ ਐਲ.ਕੇ.ਆਰ. ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 23 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਮੁੜ-ਨਿਲਾਮੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਮਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੀਮਤ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ – ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਫੈਸਲਾ: ਨਾ ਤਾਂ ਜੇ.ਕੇ. ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਐਲ.ਕੇ.ਆਰ. ਨੇ ਨਿਲਾਮੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕੋਈ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ – ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮੁੱਲਾਂਕਣ 'ਤੇ ਕੋਈ ਐਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕੋਈ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ – ਜਦੋਂ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਨਿਲਾਮੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਬੋਲੀ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਤੀਜੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ – ਹੋਰ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਪਾਇਆ ਨਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਨਿਲਾਮੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਅਵੈਧਤਾ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਅਵੈਧਤਾ ਸੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਨਾਲ ਵਿਟਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉੱਚੀ ਬੋਲੀ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਨਿਲਾਮੀ ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ – ਜੇਕਰ ਅਥਾਰਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਪਲਬਧ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਉਚਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਉਪਾਯ ਸੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ – ਅਨੁਚਛੇਦ 226 ਅਧੀਨ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ – ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਇਹ ਦਸਣ ਦੀ

ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿ 1998 ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੀਮਤ ਉਚਿਤ ਮੁੱਲ ਨਹੀਂ ਸੀ – ਇਸ ਲਈ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹੁਕਮ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ – ਐਂਡੋਮੈਂਟਸ ਐਕਟ 1987 – ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ – ਅਨੁਚਛੇਦ 226.

ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ

ਫੈਸਲਾ: 1. ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਬੋਲੀ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 45 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਵਿਕਰੀ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਯਹਾਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਪਾਇਆ ਨਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਜਨਤਕ ਨਿਲਾਮੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿਕਰੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁੱਖ ਅਣਿਯਮਿਤਤਾ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿਕਰੀ ਕਿਸੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਨਾਲ ਵਿਗੜੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਉੱਚੀ ਬੋਲੀ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਨਿਲਾਮੀ ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਤੀਜੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁਝ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਿਲਾਮੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਹੀ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕੋਈ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ. [ਪੈਰਾ 8]

2. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਐਂਡੋਮੈਂਟਸ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ. ਇਸ ਲਈ, ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ 23 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਨਿਰਵਾਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮੁੜ-ਨਿਲਾਮੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕੀਮਤ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਜਨਤਕ ਨਿਲਾਮੀ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਨਿਲਾਮੀ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ. ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਠੋਸ ਸਮੱਗਰੀ ਨਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ ਕਿ ਕੋਈ ਧੋਖਾਧੜੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਸੀ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਵੇਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਨਤਕ ਨਿਲਾਮੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਨਿਲਾਮੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਅਜਨਬੀਆਂ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ. ਜਨਤਕ ਨਿਲਾਮੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਉਸ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਥੇ ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਕਾਫੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਕਾਰਨ ਧੋਖਾਧੜੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਨਿਲਾਮੀ ਨੂੰ ਕਰਨ/ਕਰਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁੱਖ ਅਣਿਯਮਿਤਤਾ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਨਤਕ ਨਿਲਾਮੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਚੀ ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਉੱਚੀ ਬੋਲੀ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵੇਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਤੀਜੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੁਝ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਨਿਲਾਮੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦੇ ਅਤੇ ਕੋਈ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਗੰਭੀਰ ਇਰਾਦੇ ਦੇ.ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਜੇ.ਕੇ. ਨੇ ਨਿਲਾਮੀ ਫਾਇਨਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਵੱਧ ਕੀਮਤ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਇੱਛੁਕ ਹੈ, ਪਰੰਤੂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਨੇ ਪਿੱਛੇ ਹੱਟ ਲਿਆ। ਜੇਕਰ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਨਿਲਾਮੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਲਾਮੀ/ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਚੇਤ

ਅਤੇ ਅਣਮਿਟ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਨਿਲਾਮੀ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਸਲੀ ਬੋਲੀਦਾਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਪਰੀਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਤੀਜੇ ਪਕਸ਼ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਥਾਕਥਿਤ ਲਾਭਦਾਇਕ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਸਿਰਫ ਨਿਲਾਮੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਲਾ ਫਾਈਡ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਪਲਬਧ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਉਚਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਉਪਾਯ ਉਪਲਬਧ ਸੀ, ਨਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 226 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ। [ਪੈਰਾ 8.2, 8.3]

ਜਸਭਾਈ ਮੋਤੀਭਾਈ ਦੇਸਾਈ ਬਨਾਮ ਰੋਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ; ਹਾਜੀ ਬਸ਼ੀਰ ਅਹਮਦ ਅਤੇ ਹੋਰ (1976) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 671 : [1976] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 58; ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਦੀ ਸਟੇਟ ਬਨਾਮ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਚੌਫਲ ਅਤੇ ਹੋਰ (2010) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 402 : [2010] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 678 – ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਵਾਲਜੀ ਖਿਮਜੀ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਨਾਈਟਰੋ ਪ੍ਰੋਡਕਟ (ਗੁਜਰਾਤ) ਲਿਮਿਟੇਡ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਲਿਕੁਇਡੇਟਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (2008) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 299 : [2008] 12 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1; ਪਰਮਾਨੰਦ ਮਹਾਪਾਤਰਾ ਬਨਾਮ ਹਿੰਦੂ ਧਾਰਮਿਕ ਐਂਡੋਮੈਂਟਸ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਉੜੀਸਾ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1966 ਐਸ.ਸੀ. 1544 : [1966] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 719; ਮਹੰਤ ਰਾਮ ਸਰੂਪ ਦਾਸੀ ਬਨਾਮ ਐਸ.ਪੀ. ਸਾਹੀ [1959] ਸੁਪਪ (2) ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 583; ਪ੍ਰਿੰਸੈਸ ਫਾਤਿਮਾ ਫਜ਼ਲੂਆ ਅਤੇ ਅਨ੍ਹ ਬਨਾਮ ਸਵੇਦ ਉਲਫ-ਮੁਲਕ ਉਰਫ ਨਵਾਬ ਸਾਹਿਬ ਛਤਾਰੀ ਆਫ ਅਵ & ਅਨ੍ਹ (1979) 4 ਐਪ ਦਿੰਗ ਦਿਨਾ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਪੀ|ਐਲ| ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਮਜ਼ ਦੂਰ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ (2000) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 69 : [2000] 1 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 474; ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਐਸ.ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ.ਓ.ਟੀ., ਮਦਰਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕੰਟਰੋਮਿਕਸ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ (1995) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 595 : [1995] 1 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 415; ਯੂਨੀਅਨ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ ਕੋਲਕਾਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਲਿਕੁਇਡੇਟਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (2000) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 274 : [2000] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 691; ਨਵਨਲਖਾ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰ ਬਨਾਮ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਨਿਆ ਦਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ (1969) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 537 : [1970] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

[2008] 12 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 1 ਨੇ ਪੈਰਾ 4.6 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ

[1966] 1 ਐਸਸੀਆਰ 791 ਪੈਰਾ 5 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

[1959] ਸਪਲ (2) ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 583 ਪੈਰਾ 5 ਦਾ ਹਵਾਲਾ

[2000] 1 ਸਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 474 ਪੈਰਾ 5.3 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

[1995] 1 ਸਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 415 ਪੈਰਾ 5.3 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

[2000] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 691 ਪੈਰਾ 5.3 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ

[1970] 3 ਐਸਸੀਆਰ 1 ਪੈਰਾ 6.1 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

[1976] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 58 ਪੈਰਾ 8.1 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

[2010] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 678 ਪੈਰਾ 8.12 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲੇਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 791-792 ਦੇ 2022.

ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਮਰਾਵਤੀ ਵਿੱਚ 08.09.2019 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ, ਲਿਖਤੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 790 ਅਤੇ 1069 ਦੇ 2018.

ਹਰੀ ਪੀ. ਰਾਵਲ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਵਾਈ. ਰਾਜਾਗੋਪਾਲ ਰਾਓ, ਕੇ. ਪ੍ਰਮੋਦ ਕੁਮਾਰ, ਡੀ. ਗੋਪੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਣਾ, ਕਾਰਤਿਕੇ ਕਨੋਜੀਆ, ਮਿਸ ਸੁਕਨਿਆ ਸਿੰਘ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ.

ਐਸ. ਨਿਰੰਜਨ ਰੈੱਡੀ, ਸਿੱਧਾਰਥ ਡੇਵ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਅਭਿਜੀਤ ਸੇਨਗੁਪਤਾ, ਮਹਫੂਜ਼ ਏ. ਨਾਜ਼ਕੀ, ਪੋਲਾਂਕੀ ਗੌਥਮ, ਸ਼ੈਕ ਮੁਹੰਮਦ ਹਨੀਫ, ਟੀ. ਵਿਜਯ ਭਾਸਕਰ ਰੈੱਡੀ, ਕੇ. ਵੀ. ਗਿਰੀਸ਼ ਚੌਧਰੀ, ਮਿਸ ਰਾਜੇਸਵਰੀ ਮੁਖਰਜੀ, ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਸ਼ਰਮਾ, ਰਾਜੇਂਦਰ ਸਿੰਘਵੀ, ਟੀ. ਆਰ. ਬੀ. ਸਿਵਾਕੁਮਾਰ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਲਈ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮੋਹਨ ਆਰ. ਸ਼ਾਹ, ਨਿਆਂਕਾ ਵੱਲੋਂ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ

ਮੋਹਨ ਆਰ. ਸ਼ਾਹ, ਨਿਆਂਕਾ.

1. ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਮਰਾਵਤੀ ਵਿੱਚ 18.09.2019 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਦੁਖੀ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਕੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਹਿਣਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਲਿਖਤੀ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮੁੜ-ਨਿਲਾਮੀ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਪਰੋਕਤ ਮੁੱਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੀਮਤ ਤੇ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਿਸ ਨੇ 1998 ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦੀ ਸੀ, ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

2. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਤੱਥ ਅਤੇ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਤਾਰੀਖਾਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:-

2.1 ਇਹ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਐਂਡੋਮੈਂਟਸ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਮਾਰਕੰਡੇਯ ਅਤੇ ਓਮਕਾਰੇਸਵਰ ਸਵਾਮੀ ਦੇਵਸਥਾਨਮ,

ਏਲੂਰੂ ਦੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਨਿਲਾਮੀ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ 10.03.1997 ਨੂੰ ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਲਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ 22.05.1997 ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਉਕਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਿਤ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕੀਮਤ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ 4,00,000 ਰੁਪਏ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕੁੱਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਲਗਭਗ 1.81 ਏਕੜ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਂਡੋਮੈਂਟਸ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ 13.11.1997 ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ। ਮੰਦਰ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਐਂਡੋਮੈਂਟਸ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਨਿਲਾਮੀ ਰਾਹੀਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਲਈ ਟੈਂਡਰ/ ਜਨਤਕ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ 22.05.1998 ਨੂੰ। ਨੋਟਿਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਨਿਲਾਮੀ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਅਤੇ ਸਮਾਂ 24.06.1998 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 11.00 ਵਜੇ ਸੀ ਅਤੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਨੂੰ 20,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਈ.ਐਮ.ਡੀ. ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣੀ ਪਈ। ਇੱਥੇ ਕੇ. ਕੁਮਾਰਾ ਗੁਪਤਾ ਸਮੇਤ ਪੰਜਾਹ ਪੰਜ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਇਸ ਪੜਾਅ ਤੇ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਐਲ. ਕਾਂਤਾ ਰਾਓ, ਮੂਲ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਨੇ 20,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਈ.ਐਮ.ਡੀ. ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ।

2.2 ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 24.06.1998 ਨੂੰ ਨਿਲਾਮੀ ਹੋਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 45 ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਇੱਥੇ ਦੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ 5,55,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਕੀਮਤ ਨਾਲ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਬੋਲੀ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲਾ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ, ਜੋ ਕਿ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੀਮਤ 4,00,000 ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ 13,01,000 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਲੋਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੋਲੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਬੋਲੀ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲਾ ਬਣ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕੀਮਤ 13,01,000 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਟੈਂਡਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਤੁਰੰਤ ਬੋਲੀ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ 1/3ਰਾ ਹਿੱਸਾ 7,85,000 ਰੁਪਏ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ।ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਦੌਰ ਦੀ ਲੜਾਈ ਸ੍ਰੀ ਜਗਤ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ 24.06.1998 ਨੂੰ ਹੋਈ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਨਹੀਂ ਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ 20.07.1998 ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਹੋਰ ਪੈਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਉੱਚੀ ਕੀਮਤ ਦੇਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਇੱਛਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਪਰ ਪੈਸੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਉਸ ਨੇ ਸਿਰਫ 1200 ਵਰਗ ਗਜ਼ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਪਰ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਗਈ ਪੂਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਨਹੀਂ। ਸ੍ਰੀ ਜਗਤ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਇਸ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਤੇ, ਨਿਲਾਮੀ ਨੂੰ 24.07.1998 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਐਂਡੋਮੈਂਟਸ ਐਕਟ, 1987 ਦੀ ਧਾਰਾ 93 ਅਧੀਨ ਪੁਨਰਵਿਚਾਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ “1987 ਦਾ ਐਕਟ” ਖਿਲਾਫ ਨੀਲਾਮੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮਿਤੀ 24.07.1998 ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੈ। ਪਰ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਿਤੀ 22.12.1998 ਨੂੰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ, ਐਂਡੋਮੈਂਟਸ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮੰਦਰ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੋਲੀ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ।

2.3 ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮਿਤੀ 30.12.1998 ਨੂੰ ਚਾਰ ਬੈਂਕਰ ਚੈੱਕਾਂ ਰਾਹੀਂ 1,65,890/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ। ਮੰਦਰ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਮਿਤੀ

31.12.1998 ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਉਲਲੇਖਿਤ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਿਵਾਦਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਵੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ।

2.4 ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਮਿਤੀ 01.01.1999 ਨੂੰ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਏਲੂਰੂ ਅੱਗੇ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮਿਤੀ 01.01.1999 ਨੂੰ, ਮੰਦਰ/ਦੇਵਸਥਾਨਮ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਦਫ਼ਤਰ ਅੱਗੇ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਲਈ ਇੱਕ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਮਿਤੀ 12.01.1999 ਨੂੰ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪਹਿਲਾ ਦੌਰ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇੱਥੇ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ।

2.5 ਪਰ, ਦੂਜੇ ਦੌਰ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇੱਕ ਸ੍ਰੀ ਐਲ. ਕਾਂਤਾ ਰਾਓ, ਜੋ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਮੂਲ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵੀ ਸੀ, ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਜਨਤਕ ਨੀਲਾਮੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਸ੍ਰੀ ਐਲ. ਕਾਂਤਾ ਰਾਓ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 41 ਦੇ 1999 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਜੋ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ/ਮੰਦਰ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਨੀਲਾਮ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਨਾ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ। ਮਿਤੀ 05.01.1999 ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੋਰ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਉਹ ਉਕਤ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਦੋ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਅੰਦਰ 30 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦੀ ਬੈਂਕ ਗਾਰੰਟੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਰਤ 'ਤੇ। ਉਕਤ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਰਹਿਣ ਦੌਰਾਨ ਅਤੇ ਉਕਤ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਐਂਡੋਮੈਂਟਸ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਨੇ ਇੱਕਤਰਫਾ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਿਤੀ 10.02.1999 ਨੂੰ ਮਿਤੀ 24.06.1998 ਨੂੰ ਹੋਈ ਨੀਲਾਮੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਮੰਦਰ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ ਨੀਲਾਮੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਦੀ ਉਦਾਸੀਨ ਕੀਮਤ 30 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਰੱਖੀ ਗਈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਿਤੀ 10.02.1999 ਦਾ ਹੁਕਮ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੁਣੇ ਬਿਨਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 1987 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 93 ਅਧੀਨ ਸਰਕਾਰ ਅੱਗੇ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 03.03.1999 ਨਾਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਮਿਤੀ 10.02.1999 ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ। ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮਿਤੀ 03.03.1999 ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵਾਲੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਮਿਤੀ 10.02.1999 ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਕਰਦਿਆਂ, ਉਕਤ ਸ੍ਰੀ ਐਲ. ਕਾਂਤਾ ਰਾਓ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 11552 ਦੇ 1999 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 11.03.1999 ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਮਿਤੀ 10.02.1999 ਦਾ ਹੁਕਮ ਖੁਦ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 09.07.1999, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੋਵੇਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ, ਭਾਵ, 1999 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 41 ਅਤੇ 1999 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 11552। ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਮਿਤੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ 10.02.1999, ਇਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੋਧ ਬੇਅਰਥ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮੈਰਿਟ 'ਤੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸੁਓ ਮੋਟੋ ਸੋਧ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਤ ਸ੍ਰੀ ਐਲ. ਕਾਂਥਾ ਰਾਓ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ

22.12.1998 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਸਲ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ। ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਦੂਜਾ ਦੌਰ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ ਉੱਥੇ.

2.6 ਫਿਰ ਤੀਜੇ ਦੌਰ ਦੀ ਲੜਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਉਕਤ ਸ਼੍ਰੀ ਐਲ. ਕਾਂਤਾ ਰਾਵ ਨੇ 22.12.1998 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸਰਕਾਰ ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਸੁਧਾਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਉਸ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਭਾਗੀਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਬੋਲੀ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲਾ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। 26.11.1999 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ, ਉਕਤ ਸੁਧਾਰ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮਿਲੀ ਜਿਸ ਨਾਲ 22.12.1998 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੁੜ-ਨਿਲਾਮੀ ਕਰਾਉਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਭਾਵੇਂ ਉਕਤ 26.11.1999 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮ ਵੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੁਣੇ ਬਿਨਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 25407 ਦੀ 1999 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, 26.11.1999 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦਿਆਂ। 02.02.2018 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਵਿਸਥਾਰਤ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 25407 ਦੀ 1999 (ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ) ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ। ਉਕਤ ਸ਼੍ਰੀ ਐਲ. ਕਾਂਤਾ ਰਾਵ ਦਾ 01.03.2018 ਨੂੰ ਦੇਹਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਕਿ ਇੱਥੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 – ਮੰਦਰ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਰਾਹੀਂ ਰਿਟ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 790 ਦੀ 2018 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਅੱਗੇ 16.03.2018 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, 02.02.2018 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 25407 ਦੀ 1999 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਐਲ. ਕਾਂਤਾ ਰਾਵ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੇ ਵੀ ਰਿਟ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1069 ਦੀ 2018 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਵੱਲੋਂ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 25407 ਦੀ 1999 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2.7 ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਾਂਝੀ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਡਿਵੀਜਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਇਕਲੌਤੇ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 25407 ਦੇ 1999 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮੁੜ-ਨਿਲਾਮੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਉਪਰਲਾ ਮੁੱਲ ਪਹਿਲਾਂ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁੱਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਵੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਕਿ ਜੀ.ਓ. ਆਰ.ਟੀ. ਨੰਬਰ 1808 ਦੀ ਤਾਰੀਖ 26.11.1999 ਦੇ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬੀਸ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮੁੱਲ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਡਿਵੀਜਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਹੋਰ ਵੀ ਗੌਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕਲੌਤੇ ਜੱਜ ਨੇ ਵੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰੁ.30 ਲੱਖ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਐਲ. ਕਾਂਥਾ ਰਾਓ ਨੇ ਰੁ. 30 ਲੱਖ ਦੀ ਬੈਂਕ ਗਾਰੰਟੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਰੁ.30 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਿਲੇਗਾ। ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਦਿਆਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਡਿਵੀਜਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਗੌਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਮੁੜ-ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਹੋਰਨਾਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ।

2.8 ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਾਂਝੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਦੁੱਖੀ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਕੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 4, ਨਿਲਾਮੀ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

3. ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਿਨ ਪੀ. ਰਾਵਲ, ਸੀਖਿਆ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ, ਸ਼੍ਰੀ ਐਸ. ਨਿਰੰਜਨ ਰੈੱਡੀ, ਸੀਖਿਆ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ – ਮੰਦਰ ਟਰੱਸਟ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸਿੱਧਾਰਥ ਦਵੇ, ਸੀਖਿਆ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਐਲ. ਕਾਂਥਾ ਰਾਓ ਦੀ ਪਤਨੀ – ਅਸਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ।

4. ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਿਨ ਪੀ. ਰਾਵਲ, ਸੀਖਿਆ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜੋ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਹਨ, ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਦੀਆਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਡਿਵੀਜਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਨਿਲਾਮੀ/ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ 1998 ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਸੀ।

4.1 ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਮਸ਼ਹੂਰ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੇ ਬਾਅਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, 45 ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਬੋਲੀ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਪੂਰੀ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਵੀ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਯਹਾਂ ਤੱਕ ਕਿ 31.12.1998 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਲਾਮੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਡਿਵੀਜਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਨੇ ਲਗਭਗ ਵੀਹ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਅਵਧੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਨਿਲਾਮੀ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ, ਜਿਸ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਨਹੀਂ ਲਿਆ।

4.2 ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਡਿਵੀਜਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਇਹ ਸਰਾਹਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਕਤ ਸ਼੍ਰੀ ਐਲ. ਕਾਂਤਾ ਰਾਓ ਨੇ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਜਮਾ ਕਰਵਾਈ, ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਕੋਲ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਨਿਲਾਮੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਉਚਤਮ ਬੋਲੀਦਾਤਾ ਨੂੰ ਲਾਭਕਾਰੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ।

4.3 ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਡਿਵੀਜਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਇਹ ਸਰਾਹਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਕਿ ਕੇਵਲ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ, ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਨਿਲਾਮੀ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਚਤਮ ਬੋਲੀ ਦੀ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਕਮ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਇੱਛੁਕ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਨਿਲਾਮੀ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਮਕਸਦ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ, ਨਿਲਾਮੀ/ਵਿਕਰੀ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਖਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਡਿਵੀਜਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਇਹ ਸਰਾਹਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ, ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਉਕਤ ਸ਼੍ਰੀ ਐਲ. ਕਾਂਤਾ ਰਾਓ ਨੂੰ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਜਮਾ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ।

4.4 ਇਹ ਹੋਰ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਰਵੀ, ਜੋ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੇ,

ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਡਿਵੀਜਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਨਿਲਾਮੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਨਿਲਾਮੀ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਅਤ ਸੀ। ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਡਿਵੀਜਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁੜ-ਨਿਲਾਮੀ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਸ੍ਰੀ ਐਲ. ਕਾਂਤਾ ਰਾਓ ਨੇ 30 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਇਕਲੌਤੇ ਜੱਜ ਨੇ ਵੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੁੱਲ 30 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ; ਇਸ ਲਈ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਡਿਵੀਜਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਮਾਨ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਨਿਲਾਮੀ/ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਦੀ ਕੀਮਤ 30 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਕਹੀਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਇਹ ਸਰਾਹਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਕਤ ਐਲ. ਕਾਂਤਾ ਰਾਓ ਕੋਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਨਹੀਂ ਲਿਆ।

4.5 ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਡਿਵੀਜਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਹ ਤੱਥ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਸਰਾਹਿਆ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਐਲ. ਕਾਂਤਾ ਰਾਓ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ “ਜਨਹਿੱਤ ਯਾਚਿਕਾ (ਪੀ.ਆਈ.ਐਲ.)" ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਪੀ.ਆਈ.ਐਲ. ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਿਜੀ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਦੁਆਰਾ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰੀ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੂਜੇ ਉੱਚਤਮ ਬੋਲੀਦਾਤਾ ਨਾਮਲੀ, ਸ੍ਰੀ ਐਮ.ਐਮ. ਗੁਪਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਐਲ. ਕਾਂਤਾ ਰਾਓ ਦਾ ਸਾਲਾ ਸੀ, ਡਬਲਯੂ ਐੱਚ ਓ ਨੇ ਨੇੜੇ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਲਾਮ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਖਰੀਦ ਲਿਆ ਸੀ 28.07.1998 ਅਤੇ 22.09.1998 ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ 7,50,000/- ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਸੀ।

4.6 ਇਹ ਸ੍ਰੀ ਰਾਵਲ ਵੱਲੋਂ, ਜੋ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਨ, ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਿਲਾਮੀ ਦੇ ਸਮਾਪਤੀ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਨਿਰਵਾਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਫਾਇਲਿੰਗ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਨੋਰੰਜਨ ਦੇਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਿਲਾਮੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਇੱਕ ਅਜਨਬੀ ਦੇ ਉਦਾਹਰਣ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਨਿਰਵਾਹ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਜਨਤਕ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਬੋਲੀ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 45 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਜਨਤਕ ਨਿਲਾਮੀ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਲਈ, ਐਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਨੋਰੰਜਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਉਹ ਵੀ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਵੱਲੋਂ, ਜਿਸ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਜਨਤਕ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਨਹੀਂ ਲਿਆ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ, ਜਦੋਂ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦਾ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਵੀ ਲਗਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ, ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸਥਾਪਿਤ ਜਾਂ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਵਾਲਜੀ ਖਿਮਜੀ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਆਧਿਕਾਰਿਕ ਲਿਕੁਇਡੇਟਰ ਆਫ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਨਾਈਟਰੋ ਪ੍ਰੋਡਕਟ (ਗੁਜਰਾਤ) ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2008) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 299 (ਪੈਰਾ 11, 12, 25 ਅਤੇ 28)।

4.7 ਇਹ ਹੋਰ ਵੀ ਸ੍ਰੀ ਰਾਵਲ ਵੱਲੋਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸ੍ਰੀ ਐਲ. ਕਾਂਥਾ ਰਾਓ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰਸ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਐਲ. ਕਾਂਥਾ ਰਾਓ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਨਹਿਤ ਯਾਚਿਕਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ

ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਐਮ.ਐਮ. ਗੁਪਤਾ ਵੱਲੋਂ, ਜੋ ਕਿ ਦੂਜੀ ਉੱਚੀ ਬੋਲੀ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲਾ ਸੀ, ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਐਲ. ਕਾਂਥਾ ਰਾਓ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਜੀ ਹਿੱਤ ਦੀ ਯਾਚਿਕਾ ਸੀ ਜਨਹਿਤ ਯਾਚਿਕਾ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਕਿ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਕਲੌਤੇ ਜੱਜ ਨੇ ਸਹੀ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਸਹੀ ਨਤੀਜਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ – ਰਿਟ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾਓਂ ਕੋਲ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਨਾ ਲੈਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।

4.8 ਇਹ ਹੋਰ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੰਦਰ ਟਰੱਸਟ ਨੇ ਨਿਲਾਮੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਜਾਂ ਨਿਲਾਮੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਦੇ ਵੀ ਐਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ 02.02.2018 ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਕਲੌਤੇ ਜੱਜ ਵੱਲੋਂ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ/ਜੱਜਮੈਂਟ ਨਾ ਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੰਦਰ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜੋ ਕਿ ਸਮੂਚੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸਮੇਤ ਜਨਤਕ ਨਿਲਾਮੀ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਅਤੇ ਕੁੱਲ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਅਵਗਤ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਕਲੌਤੇ ਜੱਜ ਵੱਲੋਂ 02.02.2018 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਨਿਰਵਾਹ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਲਗਭਗ ਬੀਸ ਸਾਲ ਬਾਅਦ, ਅਰਥਾਤ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੰਦਰ ਟਰੱਸਟ ਵੱਲੋਂ 02.02.2018 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਦਾਖਲ ਕਰਨਾ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਮਾਲਾ ਫਾਈਡਸ ਅਤੇ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਦੀ ਬੂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਮਨੋਰੰਜਨ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਹੈ।

4.9 ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇਣ ਦੌਰਾਨ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਡਿਵੀਜਨ ਬੈਂਚ ਨੇ 23 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਅਵਧੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਪੂਰੀ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਕੀਮਤ 30.12.1998 ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਬਜ਼ਾ ਵੀ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਡਿਵੀਜਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਐਂਡੋਮੈਂਟਸ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਸਕਸ਼ਮ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

5. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 – ਮੰਦਰ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾ ਹੈ ਅਤੇ 1987 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6(b)(ix) ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੈ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 1987 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮੰਦਰਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਮੰਦਰਾਂ ਲਈ ਰੈਵੇਨਿਊ ਦਾ ਅਧਿਕਤਮੀਕਰਣ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਹੋਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਟਰੱਸਟੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸਿਰੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਪੇਰੈਂਸ ਪੈਟ੍ਰੀਏ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੈ ਧਾਰਮਿਕ ਐਂਡੋਮੈਂਟਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਉਚਿਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਮਾਥਨਾਥ ਮਹਾ ਪਾਤਰਾ ਬਨਾਮ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ ਹਿੰਦੂ ਰਿਲੀਜੀਅਸ ਐਂਡੋਮੈਂਟਸ, ਉੜੀਸਾ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਏਅਰ 1966 ਐਸ.ਸੀ. 1544 ਅਤੇ ਮਹੰਤ ਰਾਮ ਸਰੂਪ ਦਾਸਜੀ ਬਨਾਮ ਐਸ.ਪੀ. ਸਾਹੀ, 1959 ਸੁਪਲ (2) ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 583 ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

5.1 ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਮੰਦਰ ਦੇ ਹਿੱਤ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਲਾਮੀ ਦੇਵਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਥਾਈ ਨਾਬਾਲਗ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ ਕਿ ਟਰੱਸਟੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਵਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤ ਅਨੁਸਾਰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਇਗੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਉਸ ਮਿਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪਰਯਾਪਤ ਸੀ ਜਦੋਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ 13,01,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਬੋਲੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸੇ ਨੂੰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇੱਕ ਸ੍ਰੀ ਜਗਤ ਕੁਮਾਰ ਨੇ 24.07.1998 ਨੂੰ ਦਿਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਵ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ 22,00,000/- ਰੁਪਏ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ, ਭਾਵ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੋਲੀ ਦੀ ਕੀਮਤ ਤੋਂ 7 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਜਿਆਦਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਸ੍ਰੀ ਐਲ. ਕਾਂਤਾ ਰਾਓ ਨੇ 05.01.1999 ਨੂੰ 30 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਲਈ ਬੈਂਕ ਗਾਰੰਟੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 41 ਦੇ 1999 ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ 30 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਇੱਛੁਕ ਹੈ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮਿਤੀ 26.11.1999 ਨੂੰ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਮਤ 32 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਅਵਧੀ ਵਿੱਚ, ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਿੱਚ 125% ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ। ਅਜ ਦੀ ਮਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਕੀਮਤ ਲਗਭਗ 15 ਕਰੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੇਵਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਦਖਲ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

5.2 ਪ੍ਰਿੰਸੈਸ ਫਾਤਿਮਾ ਫੌਜ਼ੀਆ ਅਤੇ ਅਨ੍ ਬਨਾਮ ਸੈਯਦ ਉਲੀ ਮੁਲਕ ਉਰਫ਼ ਨਵਾਬ ਸਾਹਿਬ ਛਤਾਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ, ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1979 ਏ.ਪੀ. 229 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ, ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਨਿਲਾਮੀ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ, ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨਾਕਾਫੀ ਹੈ।

5.3 ਇਹ ਹੋਰ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਮਤ ਪਰਯਾਪਤ ਹੈ – ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਇੱਕ ਪਬਲਿਕ ਟਰੱਸਟ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਅਨਿਯਮਿਤਤਾ ਜਾਂ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਦਿਵਿਆ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ ਕੰਪਨੀ (ਪੀ) ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ, (2000) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 69।

5.4 ਇਹ ਹੋਰ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਸਮੇਤ ਸਟੈਂਪ ਪੇਪਰਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ 'ਤੇ ਆਏ ਖਰਚੇ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਰਕਮ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਬੈਂਕ ਬਿਆਜ ਦਾ ਲਾਭ

ਵੀ ਮਿਲੇਗਾ। ਹੋਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਦਖਲ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਪਰੋਪਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ।

6. ਵਰਿਸ਼ਠ ਅਧਿਵਕਤਾ ਜੋ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 – ਮੰਦਰ ਟਰੱਸਟ / ਦੇਵਸਥਾਨਮ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 3 ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਇਹ ਵੀ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਨਤਕ ਜਾਇਦਾਦ/ਨਿਲਾਮੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਮੁੱਖ ਵਿਚਾਰ ਜਾਇਦਾਦ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਕੀਮਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦਿੰਦਿਆਂ ਜਨਤਕ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ, ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਰੇ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਲੋਕਸ ਸਟੈਂਡੀ ਦੀ ਅਵਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਮਤ ਪਰਯਾਪਤ ਹੈ।

6.1 ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਐਸ.ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ.ਓ.ਟੀ., ਮਦਰਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਕੰਟਰੋਮਿਕਸ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ., (1995) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 595; ਯੂਨੀਅਨ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਆਫੀਸ਼ੀਅਲ ਲਿਕੁਇਡੇਟਰ ਐਚ.ਸੀ ਆਫ ਕੋਲਕਾਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ, (2000) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 274 ਅਤੇ ਨਵਲਖਾ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰ ਬਨਾਮ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਨਿਆ ਦਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ, (1996) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 537 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਦਾਵੇ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਿ ਜਨਤਕ ਜਾਇਦਾਦ/ਨਿਲਾਮੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਵਿਚਾਰ ਜਾਇਦਾਦ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਕੀਮਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਹੈ।

6.2 ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇਣ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਹ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

7. ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ।

8. ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਆਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮੁੜ-ਨਿਲਾਮੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੀਮਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਤੈਅ ਕਰਕੇ, ਕਿਉਂਕਿ 26.11.1999 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਦੇ ਜੀ.ਓ. ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ 20 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਇਹ ਮੰਦਰ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਮੁੜ-ਨਿਲਾਮੀ ਲਈ ਪੁੱਟਿਆ ਜਾਵੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਰਜੀਦਾਰ ਨੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ 24.06.1998 ਨੂੰ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੋਲੀ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ 1,31,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕਿ 24.06.1998 ਨੂੰ ਹੋਈ ਸੀ, ਕੁੱਲ 45 ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ ਸੀ। ਨਿਲਾਮੀ 1987 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਨਿਲਾਮੀ ਮੰਦਰ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਐਂਡੋਮੈਂਟਸ

ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰਤ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਦਫਤਰ, ਐਂਡੋਮੈਂਟਸ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਹੁਕਮ ਦਿਨਾਂਕ 22.12.1998 ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ। ਨਤੀਜਤਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀ। ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ਾਤ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਦੀਦ ਦਿਨਾਂਕ 31.12.1998 ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਦੇਵਸਥਾਨਮ/ਮੰਦਰ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ, ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਵਿਭਾਗ ਨੇ 12.01.1999 ਨੂੰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਕਰੀ, ਜੋ ਕਿ 1998 ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਲਈ ਵਿਕਰੀ ਦੀਦ 31.12.1998 ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ 23 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮੁੜ ਨਿਲਾਮੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਸਿਰਫ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਇੱਕ ਸ੍ਰੀ ਜਗਤ ਕੁਮਾਰ ਵੱਲੋਂ 1998 ਵਿੱਚ (ਜਨਤਕ ਨਿਲਾਮੀ ਸਮਾਪਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ) ਅਤੇ ਇੱਕ ਸ੍ਰੀ ਐਲ. ਕਾਂਤਾ ਰਾਓ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਉਹ ਜਨਤਕ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੀਮਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੀਮਤ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਮਾਨ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕੀਮਤ ਜਨਤਕ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਕਰੀ ਵਿਚਾਰਨਾ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਉਕਤ ਸ੍ਰੀ ਜਗਤ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਸ੍ਰੀ ਐਲ. ਕਾਂਤਾ ਰਾਓ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਬੋਨਾ ਫਾਈਡਸ ਦੀ ਘਾਟ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਸਰਾਹਿਆ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਜੁਲਾਈ, 1998 ਵਿੱਚ ਭਾਵ ਜਨਤਕ ਨਿਲਾਮੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਕਤ ਸ੍ਰੀ ਜਗਤ ਕੁਮਾਰ, ਜਿਸ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਨਿਲਾਮੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਸੀ, ਨੇ ਇਹ ਕੇਸ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਉਹ ਨਿਲਾਮ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਵੱਧ ਕੀਮਤ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਇੱਛੁਕ ਸੀ। ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਨੇ ਪਿੱਛੇ ਹੱਟ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਪੈਸਾ ਜਮ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਇਆ। ਨਾ ਹੀ ਉਕਤ ਸ੍ਰੀ ਜਗਤ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਐਲ. ਕਾਂਤਾ ਰਾਓ ਨੇ ਨਿਲਾਮੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮੁੱਲਾਂਕਣ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਐਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਜਨਤਕ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਇਹ ਵਿਚਾਰਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਆਏ ਐਤਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬੋਨਾ ਫਾਈਡ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਸ੍ਰੀ ਜਗਤ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਸ੍ਰੀ ਐਲ. ਕਾਂਤਾ ਰਾਓ ਨੇ ਹੀ, ਜਿਸ ਨੇ "ਪਬਲਿਕ ਇੰਟਰੈਸਟ ਲਿਟੀਗੇਸ਼ਨ" ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਅੱਗੇ ਨਜ਼ਰਸਾਨੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਏ ਨੇ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਰਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ 24.06.1998 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਿਲਾਮੀ/ਵਿਕਰੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਨਿਯਮਿਤ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਨਿਲਾਮੀ/ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਦਾ ਤਿਵੇਂ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਨੇ ਮੁੜ ਨਿਲਾਮੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਇਹ ਦੇਖ ਕੇ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਐਲ. ਕਾਂਥਾ ਰਾਓ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਵਾਈ। 30 ਲੱਖ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨੰਬਰ 41 ਆਫ 1999 ਅਤੇ ਬਤੌਰ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੁੱਲ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਰੁਪਏ। 30 ਲੱਖ, ਜੋ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਹੈ ਕਿ ਸੰਪੱਤੀ ਦੀ ਕੀਮਤ ਉਸ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਕਹੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਨਤਕ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ.

8.1 ਇੱਕ ਵਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਏ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੋਲੀਕਾਰ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਜਨਤਕ ਨਿਲਾਮੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 45

ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਦੋਂ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਕੋਈ ਪਦਾਰਥਕ ਬੇਨਿਯਮਤਾ ਸੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਨਿਲਾਮੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਨਿਲਾਮੀ/ਵਿਕਰੀ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ, ਇਹ ਨਿਲਾਮੀ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਕੁਝ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਬੋਲੀ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਤੀਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕੋਈ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜਸਭਾਈ ਮੋਤੀਭਾਈ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇਸਾਈ ਬਨਾਮ. ਰੋਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ, ਹਾਜੀ ਬਸ਼ੀਰ ਅਹਿਮਦ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ., (1976) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 671 ਪੈਰਾ 34, 37 ਅਤੇ 49 ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ: -

"34. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਚਛੇਦ 226 ਅਧੀਨ ਅਸਾਧਾਰਣ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸੱਦਣ ਲਈ ਲੋਕਸ ਸਟੈਂਡੀ ਰੱਖਣ ਲਈ, ਇੱਕ ਬਿਨੈਕਾਰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਬਿਨੈ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਹੇਬੀਅਸ ਕੋਰਪਸ ਜਾਂ ਕੁਓ ਵਾਰੰਟੋ ਵਰਗੇ ਕੁਝ ਰਿਟਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਯਮ ਢਿੱਲਾ ਜਾਂ ਸੋਧਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਆਮ ਨਿਯਮ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਜਾਂ ਬਿਨੈਕਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਰਾਸਤੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਲੋਕਸ ਸਟੈਂਡੀ ਦੇਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਦੇਖੋ ਸਟੇਟ ਆਫ ਉੜੀਸਾ ਬਨਾਮ ਮਦਨ ਗੋਪਾਲ ਰੁੰਗਟਾ [ਏਅਰ 1952 ਐਸ.ਸੀ. 12]; ਕੋਲਕਾਤਾ ਗੈਸ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਆਫ ਡਬਲਿਊ.ਬੀ. [ਏਅਰ 1962 ਐਸ.ਸੀ. 1044]; ਰਾਮਰਾਵ (ਲੇਮਾਜੀ) ਸੁਚਾਓ ਬਨਾਮ ਮਾਧਵ ਬਾਪੂਰਾਵ ਰੰਗਨੇ, ਉੜੀਸਾ: ਤੋਂ 1967 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 413; ਜੀ.ਮੇਂਡੇ ਵੋਕਕੇਂਟਸਵਾਰਾ ਰਾਵ ਬਨਾਮ ਸਰਕਾਰ ਆਫ ਏ.ਪੀ. [ਏਅਰ 1966 ਐਸ.ਸੀ. 828]; ਸਟੇਟ ਆਫ ਉੜੀਸਾ ਬਨਾਮ ਰਾਜਾਸ਼ੇਬੇ ਚੰਦਮੱਲ [1973) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 739]; ਸਤਿਆਨਾਰਾਇਣ ਸਿੰਘਾ ਡਾ ਬਨਾਮ ਐਸ. ਲੈਡ & ਕੋ. [(1973) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 696]).

" 37. ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਲੋਕਸ ਸਟੈਂਡੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸਰਟੀਓਰਾਰੀ ਦੀ ਰਿਟ ਲਈ ਬਿਨੈ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ: (i) "ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ"; (ii) "ਅਜਨਬੀ"; (iii) "ਵਿਅਰਥ ਦਖਲ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਜਾਂ ਬੇਤੁਕਾ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ। ਆਖਰੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਪਹਿਲੀਆਂ ਦੋ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਸੌਖੇ ਨਾਲ ਵੱਖਰੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਉਹਨਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਉਹ ਇਨਸਾਫ ਦੇ ਯੋਧੇ ਵਜੋਂ ਨਕਾਬ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਪ੍ਰੋ ਬੋਨੋ ਪਬਲਿਕੋ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਦਿਖਾਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਜਨਤਾ ਜਾਂ ਖੁਦ ਦੇ ਹਿੱਤ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਉਹ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਬੇਤੁਕੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਸਮਾਂ ਗੁਜ਼ਾਰਦੇ ਹਨ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਆਦਤ ਦੇ ਬਲ ਤੇ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਗਲਤ ਮਕਸਦਾਂ ਕਾਰਨ। ਅਕਸਰ, ਉਹ ਨਾਮਵਰੀ ਜਾਂ ਸਸਤੀ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯਤਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ; ਜਦਕਿ ਇਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦਾ ਅਸਲ ਮਕਸਦ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਪਹੀਏ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਰਥ ਦਖਲ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਬਿਨਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਹੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦੇਵੇ।

49. ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਅੰਤਿਮ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਵਿੱਚ, ਲੇਖ 226 ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਰਟੀਓਰਾਰੀ

ਇੱਕ ਵਿਕਲਪਿਕ ਹੈ। ਪਰ ਭਾਰਤ ਵਰਗੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈ ਫ਼ਜ਼ੂਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਅਸਾਧਾਰਣ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਸਖਤ ਜਾਂਚ, ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਵਿਸਥਾਰਤ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼, ਨਾਲ ਹੀ ਹੋਰ ਸਥਾਪਿਤ ਸਵੈ-ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨਾਲ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪਿਕ ਉਪਾਯ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ, ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਆਦਿ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਹੀ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਜਨਤਕ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਧਨ ਦੀ ਬਚਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬਾਵਜੂਦ ਪਰਯਾਪਤ ਮੌਕਾ ਮਿਲਣ ਦੇ, ਜੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਉਚਿਤ ਪੜਾਅ ਅਤੇ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਰੋਧ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਉਂਦਾ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਦੁੱਖੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

8.2 ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਐਂਡੋਮੈਂਟਸ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੇ 23 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਨਿਲਾਮੀ ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ਾਤ ਦੇ ਨਿਰਵਾਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮੁੜ ਨਿਲਾਮੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕੀਮਤ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਜਨਤਕ ਨਿਲਾਮੀ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਨਿਲਾਮੀ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਠੋਸ ਸਮੱਗਰੀ ਨਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ ਕਿ ਕੋਈ ਧੋਖਾਧੜੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਸੀ ਜਾਂ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਵੇਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਨਿਲਾਮੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਨਿਲਾਮੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜਨਤਕ ਨਿਲਾਮੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਥੇ ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪਰਯਾਪਤ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਧੋਖਾਧੜੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਅਨਿਯਮਿਤਤਾ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀਅਤ ਦੀ ਖੋਜ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਨਿਲਾਮੀ ਨੂੰ ਆਯੋਜਿਤ/ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਨਤਕ ਨਿਲਾਮੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਉੱਚਤਮ ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੇ ਅਤੇ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਉੱਚਤਮ ਬੋਲੀਦਾਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵੇਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਤੀਜੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਨਿਲਾਮੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦੇ ਅਤੇ ਕੋਈ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਗੰਭੀਰ ਇਰਾਦੇ ਦੇ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਥੇ ਉਪਰੋਕਤ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸ੍ਰੀ ਜਗਤ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਨਿਲਾਮੀ ਫਾਈਨਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਵੱਧ ਕੀਮਤ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਇੱਛੁਕ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਪਿੱਛੇ ਹਟ ਗਿਆ। ਜੇਕਰ ਨਿਲਾਮੀ/ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਨਿਲਾਮੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹਾਸੇ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜਨਤਕ ਨਿਲਾਮੀ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਸਲੀ ਬੋਲੀਦਾਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਪਰੀਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

8.3 ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਇਹ ਸਰਾਹਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਕਿ ਐਤਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾ - ਸ੍ਰੀ ਐਲ. ਕਾਂਤਾ ਰਾਓ, ਜਿਸ ਨੇ ਨਿਲਾਮੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਅਤੇ ਕੋਈ ਬੋਲੀ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਨੂੰ ਇੱਕ ਬਾੜ ਦੇ ਬੈਠਣ ਵਾਲਾ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਕੰਧ 'ਤੇ ਕੋਈ ਦਾਅ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਅੱਗੇ ਆਇਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਅਪਰੋਕਸ਼ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇੱਕ "ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਲਿਟੀਗੇਸ਼ਨ" ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਸ੍ਰੀ ਜਗਤ ਕੁਮਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਥਾਕਥਿਤ ਲਾਭਦਾਇਕ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਐਲ. ਕਾਂਤਾ ਰਾਓ ਦੁਆਰਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਸਿਰਫ ਨਿਲਾਮੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਲਾ ਫਾਈਡ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਥੇ ਉਪਰੋਕਤ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਅਥਾਰਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਪਲਬਧ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਉਚਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਉਪਾਯ ਉਪਲਬਧ ਸੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

8.4 ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸ੍ਰੀ ਐਲ. ਕਾਂਤਾ ਰਾਓ ਨੇ 30 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਬੈਂਕ ਗਾਰੰਟੀ ਜਮਾ ਕਰਵਾਈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ 30 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਯਹਾਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਵੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਮੂਲ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੁੱਲ 30 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ ਸੀ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਾਨ ਲਿਆ ਕਿ ਨਿਲਾਮੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਕੀਮਤ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਈ ਠੋਸ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਹੈ ਸਾਲ 1998 ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਜੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਹ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸੀ ਰਕਮ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ, ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੋਲੀ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ। ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁੱਲ 30 ਲੱਖ ਰੁਪਏ (ਕਟੌਤੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ) ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਜੋ ਵੀ ਉਸਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ), ਉਸ ਦੁਆਰਾ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਲ 1998 ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਸਲ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਰਕਮ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਿਆ ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਉੱਚ ਕੀਮਤ ਅਦਾ ਕਰੋ।

8.5 ਦੁਹਰਾਉਣ ਦੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਥੇ ਸੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲ 1998 ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਬੋਲੀ ਅਸਲ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਸੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕੀਮਤ.

8.6 ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਮਿਤੀ 26.11.1999. ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਪੈਰੇ 8, 9, 12 ਅਤੇ 14 ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ: -

"8. ਦੂਜੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਠੋਸ ਕਾਰਣ ਦੱਸੇ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਪਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਭਾਰਤੀ ਕੰਟਰੈਕਟ ਐਕਟ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਹੈ, ਦਾ ਐਂਡੋਮੈਂਟਸ ਐਕਟ ਉੱਤੇ ਓਵਰਰਾਈਡਿੰਗ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਮਾਮਲਾ ਦੋਵਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਠੇਕੇਦਾਰੀ ਦੇ ਦਾਇਤਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ ਭਾਵ, ਵਿਕਰੇਤਾ ਅਤੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਮਾਮਲਾ ਟੈਂਡਰ-ਕਮ-ਨਿਲਾਮੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਦੋਵੇਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਦਾਇਤਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਧੋਖਾਧੜੀ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ, ਦੂਜੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦਾ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਵਾਈ ਅਣਉਚਿਤ ਹੈ। 4ਵੇਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਸਰਾਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਨੇ ਟੈਂਡਰ-ਕਮ-ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ, ਉਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਾਰਟੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਟੈਂਡਰ ਅਤੇ ਨਿਲਾਮੀ ਦੀ ਰਕਮ ਜਾਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ, 4ਵੇਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨਾਲ ਲਾਲਚ ਆਇਆ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਹਿੱਤ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਇੱਕ ਬੇਬਾਕ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ, 45 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਟੈਂਡਰ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲਿਆ, 4ਵੇਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਟੈਂਡਰ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਤੋਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰੋਕਿਆ।"

9. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦਾ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਕੋਈ ਐਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣਾ, ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਉਹ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕੇ ਗਏ ਹਨ.....

12. ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 4 ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਾਫ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਅਪ੍ਰੋਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਟੈਂਡਰ-ਕਮ-ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਅਤੇ ਜਦੋਂ 45 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਟੈਂਡਰ-ਕਮ-ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲਿਆ, ਤਾਂ 4ਥੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਟੈਂਡਰ-ਕਮ-ਨਿਲਾਮੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਤੋਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰੋਕਿਆ। ਸਿਰਫ ਪੈਸੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨਾ ਕਿ ਇਹ ਰਕਮ ਹੋਰ ਵਧੇਗੀ, ਇਹ ਕੋਈ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਿਕਰੇਤਾ ਜਾਂ ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਬਦਨੀਅਤੀ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 4 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

14. ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਦੋਨੋਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਠੇਕੇਦਾਰੀ ਦੇ ਦਾਇਤਵ ਪੂਰੇ ਕਰ ਲਏ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਦੂਜੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵੈਧਤਾ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇ।

8.7. ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ 26.11.1999 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਮੁੜ-ਨਿਲਾਮੀ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਣੇ ਬਿਨਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ।

8.8. ਹੁਣ, ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਜਿਥੇ ਅੱਜ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕੀਮਤ ਲਗਭਗ 15 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਦੇਵਤਾ/ਮੰਦਰ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਖਲ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਧਣੀ ਹੀ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਨਿਲਾਮੀ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 23 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, 1998 ਵਿੱਚ ਜੋ ਕੀਮਤ ਸੀ ਉਹ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਿੱਚ ਉਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ, 20-23 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ। ਜੋ ਗੱਲ ਵਿਚਾਰਣ ਯੋਗ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੇਂ ਤੇ, ਜਦੋਂ ਵਿਕਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਜ਼ਮੀਨ/ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕੀਮਤ ਕੀ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਦੱਸਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿ 1998 ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੀਮਤ ਉਚਿਤ ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਬਲਿਕ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਬੇਸ ਕੀਮਤ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ 4,00,000 ਰੁਪਏ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 45 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ ਅਤੇ ਜੋ ਕੁਝ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ 13,01,000 ਰੁਪਏ, ਬੇਸ ਕੀਮਤ ਤੋਂ ਕਾਫੀ ਵੱਧ ਸੀ। ਸਧਾਰਨ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਧੋਖਾਧੜੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਕਾਰਟੈਲ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਬੇਨਿਯਮੀ ਜਾਂ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਪਬਲਿਕ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਉੱਚਤਮ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਕੀਮਤ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਪਬਲਿਕ ਨਿਲਾਮੀ ਦੀ ਕੋਈ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗੀ।

8.9 ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਦੁਬਾਰਾ ਨਿਲਾਮੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਨਾਲ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਮੂਲ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਮੂਲ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਪਬਲਿਕ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਨਹੀਂ ਲਿਆ, ਜੋ 24.06.1998 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇਣ ਨਾਲ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੂਲ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ, ਜੋ ਮਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਅਤੇ/ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਆਜ਼ਾਦੀ ਰਾਖੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਨਤੀਜਤਨ, ਮਰਹੂਮ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸ੍ਰੀ ਐਲ. ਕਾਂਤਾ ਰਾਓ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ "ਪਬਲਿਕ ਇੰਟਰੈਸਟ ਲਿਟੀਗੇਸ਼ਨ" ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਪਰ ਇਹ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਮਾਮਲੇ ਵਾਲੀ ਲਿਟੀਗੇਸ਼ਨ ਬਣ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੂਲ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਅਜਿਹੀ ਮਾਲਫਾਈਡ ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਾਲੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬੇਨਿਯਮੀ ਜਾਂ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਦੱਸਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ।

8.10 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਵੀ ਮੰਦਰ ਟਰੱਸਟ ਵੱਲੋਂ ਪਸੰਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮੰਦਰ ਟਰੱਸਟ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਨਿਲਾਮੀ ਕੀਤੀ ਸੀ; ਇਹ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੇ ਉੱਚਤਮ ਬੋਲੀਦਾਤਾ - ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਆ ਇਕੱਲੇ ਜੱਜ ਵੱਲੋਂ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਮੰਦਰ ਟਰੱਸਟ ਨੇ ਨਿਲਾਮੀ/ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਾਪਤ ਰਾਸ਼ੀ ਨਾਕਾਫੀ ਸੀ।

8.11 ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਐਲ.ਕੰਥਾ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਵੱਲੋਂ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਾਓ ਦਾ ਵੀ ਮਨੋਰੰਜਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ

ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਐਲ. ਕੰਥਾ ਰਾਓ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਉਸਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਕੋਈ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼੍ਰੀ ਐਲ. ਕਾਂਥਾ ਰਾਓ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਲੋਕ ਹਿੱਤ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ ਸੀ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸ਼੍ਰੀ ਐਲ. ਕਾਂਥਾ ਰਾਓ ਦੀ ਵਾਰਸ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ.

8.12 ਹੁਣ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉੱਪਰ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਥੇ ਬਿਆਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਸਹਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਨਿਲਾਮੀ/ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੀ ਕੀਮਤ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੋਲੀ ਲਗਾ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਆਧਾਰ ਮੁੱਲ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਰੁਪਏ 4,00,000/- ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੋਲੀ ਲਗਾਉਂਦਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਰੁਪਏ 3,00,001/- ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਕੁੱਲ 45 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੋਲੀਦਾਤਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਧੋਖਾਧੜੀ ਅਤੇ ਜਾਂ ਸਾਂਠ-ਗਾਂਠ ਦੇ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਨੁਸਾਰ, ਪੂਰੀ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਸ਼੍ਰੀ ਐਲ. ਕਾਂਤਾ ਰਾਵ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਜਦੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਐਮ.ਐਮ. ਗੁਪਤਾ, ਸ਼੍ਰੀ ਐਲ. ਕਾਂਤਾ ਰਾਵ ਦੇ ਸਾਲੇ, ਜੋ ਦੂਜੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੋਲੀਦਾਤਾ ਸਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 28.07.1998 ਅਤੇ 22.09.1998 ਨੂੰ ਨਿਲਾਮੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਰੁਪਏ 7,50,000/- 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਖਰੀਦੀਆਂ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਐਲ. ਕਾਂਤਾ ਰਾਵ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਜਨਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਪਰ ਇਹ ਸਾਫ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਹਿੱਤ ਦੀ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਜਨਹਿਤ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਨਿਲਾਮੀ/ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ 23 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮੁੜ ਨਿਲਾਮੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਜੋ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿਕਰੀ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਬੋਲੀਦਾਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਟੇਟ ਆਫ ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਬਨਾਮ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਚੌਫਲ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ, (2010) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 402 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਨਿਰੀਖਣ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰਸ਼ੀਲ / ਸਾਵਧਾਨ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋਣ ਦੀ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਨਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ: (1) ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਅਸਲੀ ਅਤੇ ਸਚੇ ਜਨਹਿੱਤ ਯਾਚਿਕਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਹਰੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਲਈ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜਨਹਿੱਤ ਯਾਚਿਕਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਰੋਕਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; (2) ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਜਨਹਿੱਤ ਯਾਚਿਕਾ ਨੂੰ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਯਾਚੀ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ; (3) ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਜਨਹਿੱਤ ਯਾਚਿਕਾ ਦੇ ਦਾਵਿਆਂ ਦੀ ਸਹੀਤਾ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; (4) ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਨਹਿੱਤ ਯਾਚਿਕਾ ਵਿੱਚ ਸੰਭਾਵਿਤ ਜਨਹਿੱਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ; (5) ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਜਨਹਿੱਤ ਯਾਚਿਕਾ ਨੂੰ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਨਹਿੱਤ ਯਾਚਿਕਾ ਅਸਲੀ ਜਨਤਕ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਚੋਟ ਦੇ ਨਿਵਾਰਣ ਲਈ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਨਹਿੱਤ ਯਾਚਿਕਾ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਪਿੱਛੇ ਕੋਈ ਨਿਜੀ ਲਾਭ, ਨਿਜੀ ਮਕਸਦ ਜਾਂ ਤਿਰਛਾ ਮਕਸਦ ਨਾ ਹੋਵੇ; ਅਤੇ (6) ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ

ਇਹ ਵੀ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਾਹਰੀ ਅਤੇ ਉਲਟੇ ਮਕਸਦਾਂ ਲਈ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਉਦਾਹਰਣਕ ਖਰਚਿਆਂ ਜਾਂ ਇਸੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਵੇਂ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਹੌਸਲਾਸ਼ਾਹੀ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਬੇਮਤਲਬ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਬਾਹਰੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਲਈ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

8.13 ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਦਲੀਲ ਕਿ ਅੱਜ ਦੇ ਦਿਨ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕੀਮਤ 15 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਵੰਡ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। 20-23 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ, ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਧਣੀਆਂ ਹੀ ਹਨ। ਨਿਲਾਮੀ 1998 ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵੇਚੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਉਚਤਮ ਬੋਲੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੂਰੀ ਵਿਕਰੀ ਵਿਚਾਰਤਾ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਨਿਲਾਮੀ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਦੀ ਕੀਮਤ ਹੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਚਾਰਤਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਇੰਨੇ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਨਿਲਾਮੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਪੁਖਤਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਦੋ ਦਹਾਕੇ ਬਾਅਦ ਦੀ ਕੀਮਤ।

9. ਉਪਰੋਕਤ ਅਤੇ ਉਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਵੰਡ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਤਦਨੁਸਾਰ ਰੱਦ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ ਯੁਕਤ ਇਕੱਲੇ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 25407 ਦੇ 1999 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਮੁੜ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 30 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਬਾਕੀ ਰਕਮ ਦੇ 6,45,190/- ਰੁਪਏ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਇੱਕ ਮੰਦਰ ਟਰੱਸਟ / ਦੇਵਸਥਾਨਮ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ - ਮੰਦਰ ਟਰੱਸਟ / ਦੇਵਸਥਾਨਮ ਨੂੰ 15 ਲੱਖ ਰੁਪਏ (6,45,190/- ਰੁਪਏ ਪਲੱਸ 1998 ਤੋਂ ਵਿਆਜ) ਦੀ ਹੋਰ ਰਕਮ ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਜੋ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ – ਮੰਦਰ ਟਰੱਸਟ /ਦੇਵਸਥਾਨਮ ਨੂੰ ਅੱਜ ਤੋਂ ਦੋ ਹਫਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੰਗ ਮਸੌਦਾ /ਬੈਂਕਰ ਚੈੱਕ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਨਿਲਾਮੀ/ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਸਾਰੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ਾਤ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਉਸ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਕਰਵਾਉਣਾ ਅਤੇ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਜੇਕਰ ਅੱਜ ਤੱਕ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ।

ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸੇ ਗਏ ਪੱਧਰ ਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ, ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਖਰਚੇ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀ(ਆਂ), ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਵੀ ਨਿਪਟਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਦੇਵਿਕਾ ਗੁਜਰਾਲ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

(सहियोगी: शेवाली मोंगा, ऐलसीआरऐ)

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ

ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate